

رشد در شاخص‌های کمی و کیفی

دوربراری ظرفیت اقامتی خود با بهره‌گیری از بافت تاریخی این شهر، علاوه بر جذب مشتریان استان، آرام آرام از کرمان سبقت گرفت و خود را جایگزین این استان در مقاصد سه‌گانه گردشگری ایران در کنار شیراز و اصفهان معرفی کرد و عملاً کرمان از گردونه خارج شد. در حالی که تا پایان سال ۹۱ تعداد تاسیسات گردشگری استان در بخش‌های مختلف اقامتی، پذیرایی، خدمات سفر در حدود ۳۲۰ واحد بود طی سال‌های ۹۲ تا ۹۵ و با توجه به تغییرات محسوسه که در بخش‌های مختلف این صنعت به وجود آمد در حال حاضر با افزایش نزدیک به ۴۵ درصدی تاسیسات نزدیک به ۵۰۰ واحد انواع این دست تاسیسات را در استان شاهد هستیم که بخش عمده‌ای مربوط به اقامت‌گاه‌های بوم‌گردی یا اکولوژی‌هاست که در جای خود به آنها خواهیم پرداخت. سهم بیشتر این افزایش بعد از بوم‌گردی‌ها مربوط به مجموعه‌ها و واحدهای پذیرایی و سپس دفاتر خدمات مسافرتی و فضاهای اقامتی می‌باشد. هتل کبری قلعه گنج یکی از اتفاقات میمون گردشگری استان و حتی کشور بود که تأثیر زیادی بر تحولات این صنعت در استان به ویژه در مناطق محروم جنوب بر جای گذاشت. نوعی از هتل‌ها که بر اساس الگوهای معماری و متناسب با فرهنگ و جغرافیای زیستی منطقه طراحی و اجرا شد. شرکت هتل‌های پارسین که گروه هتل‌های بنیاد مستضعفان را مدیریت می‌کند نزدیک به ۲۵ هتل سه تا پنج ستاره در سطح کشور دارد که هتل کبری قلعه گنج متفاوت‌ترین آنهاست. جالب آنکه قبل از راه‌اندازی این هتل رفت و آمدهای محدودی که به این منطقه

یکی از مهمترین اهداف کمی و شاخص‌های گردشگری، تعداد مشتریان خارجی یا توریست‌هایی است که با توجه به ارزآوری برای نظام مالی کشور به عنوان بخشی از صادرات محسوب می‌گردند. هدفی کمی که همواره در سطوح مختلف جهانی، ملی و استانی مدنظر قرار می‌گیرد تا جایی که در حال حاضر کشور مانیز نگاه جدی تر خود را در توسعه صنعت گردشگری معطوف همین شاخص ساخته است و ۵ برابر شدن تعداد ایرانیگردان خارجی را به عنوان سیاستی کلان

محمد جهانباهی

بالادست برنامه‌های خود قرار داده است. استان کرمان نیز توجه جدی به این بحث داشته و رشد کمی این بخش را عامل اصلی برای رشد خود می‌داند. در حالی که تا اواخر دهه هفتاد استان کرمان با رقمی نزدیک به ۴۰ هزار گردشگر بعد از شیراز و اصفهان رتبه سوم گردشگران فرهنگی کشور را به خود اختصاص داده بود. متأسفانه، مسائلی و اتفاقاتی از جمله گروگان‌گیری اتباع اسپانیا توسط گروه‌هایی از مناطق شرقی کشور و همچنین توافق غم‌انگیز و مهملک زلزله بم و آسیب جدی منطقه به ویژه ارگ تاریخی این شهر که یکی از مهمترین جاذبه‌های سفر به ایران محسوب می‌شد، روند رو به رشد تعداد گردشگران خارجی را قطع کرد و طی سال‌های بعد و برای حداقل ۱۳ سال متوسط آمار گردشگران سالانه به ۱۰ هزار هم نرسید و تا نزدیک ۵۰۰۰ هم افت پیدا کرد که فشار زیادی به تاسیسات گردشگری به ویژه هتل‌ها وارد نمود. در سال ۱۳۹۲ و با روی کار آمدن دولت حسن روحانی و تغییر رویکرد جدی به خصوص در رابطه با سیاست خارجی، جریان تازه‌ای در ورود گردشگران خارجی ایجاد شد و استان کرمان هم در این زمینه شاهد تحولات تازه‌ای بود. رشد بیش از ۶۰ درصدی در سال ۹۲ تجربه شد و پس از آن این رشد حالتی متعادل تر به خود گرفت و به طور متوسط شاخص رشد سالانه ۲۵ درصدی را به نمایش گذارد و در پایان سال ۹۵ عددی نزدیک به ۳۰ هزار گردشگر خارجی را در آمار اقامتی خود ثبت کرد؛ عددی که ۱۰ تا ۱۵ درصد گردشگران فرهنگی وارده از بازارهای سنتی عمدتاً اروپایی را شامل می‌شود.

میزان ماندگاری گردشگران خارجی

شب اقامت یا ماندگاری گردشگران شاخص مهم دیگری در رابطه با میزان اثر گذاری گردشگری در اقتصاد هر کشور است. به طور متوسط تورهای ایرانیگردی در سراسر دنیا ۱۲ روزه بسته و آرایه می‌شوند که بر اساس آیتنری یا برنامه سفر در مناطق گردشگری کشور تقسیم می‌گردند. در حالی که شب‌مانی گردشگران خارجی کرمان طی سال‌های دهه هشتاد به کمتر از یک و نیم شب رسیده بود این مدت زمان طی سال‌های ۹۲ تا ۹۵ رشد آرام خود را تجربه کرد و در حال حاضر تقریباً به ۲ شب رسیده است که تداوم این روند با توجه به برنامه‌ها و طرح‌های در دست اجرای بخش گردشگری و حوزه‌های مرتبط با آن در استان، دور از انتظار نیست و می‌تواند سهم و آورده این صنعت را در استان افزایش قابل توجه‌ای داشته باشد.

تاسیسات گردشگری

از سال‌های ابتدایی دهه هفتاد و پس از پایان جنگ تحمیلی، گردشگری استان کرمان حرکت گام به گامی را آغاز کرد که شروع به کار دفاتر خدمات مسافرتی، راه‌اندازی تاسیسات پذیرایی بین راهی و نیز ساخت برخی هتل‌ها و میهمانپذیرها نتیجه این حرکت بود و در چارچوب طرح کرمان ۸۵ که نقطه قوتی در تاریخ برنامه ریزی گردشگری استان محسوب می‌شود و متأسفانه به دلیل برخی مسائلی از جمله زلزله بم و تغییر در امور اجرایی و سیاسی و اولویت بندی‌های استان، نیمه‌کاره رها شد، شاهد حرکت‌های جدی در این زمینه بودیم. ساخت هتل ۵ ستاره پارس کرمان به عنوان بزرگترین و آخرین اتفاق در بحث زیرساخت‌های اقامتی استان در سال ۸۰ انجام پذیرفت و بعد از آن متأسفانه نه تنها بر ظرفیت‌های اقامتی استان اتفاقی و تخطی اضافه نشد بلکه شاهد بودیم هتل ارگ جدید در بلوار جمهوری کرمان تبدیل به کترینگ هواپیمایی ماهان شد و مجموعه بزرگ اقامتی ارم در ارگ جدید به از چرخه خدمات خارج و برای مدت‌ها رنگ تعطیلی دید و حتی برخی هتل‌ها مثل گواشیر کرمان بخشی از ظرفیت خود را از چرخه خدمات خارج کردند و این در حالی بود که استان همجوار ما یعنی یزد با تمام قدرت بازار از دست رفته کرمان را تحت نظر گرفت و با افزایش

